

Μάρτιος

Κυριακή 3η Μαρτίου 2024

Κυριακή ΙΖ' Λουκᾶ.

(Λουκ. 15, 11 – 32).

«...ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς» (Λουκ. 15, 11).

Σήμερα ἀκούσαμε τό ἀριστούργημα τῆς Ἁγίας Γραφῆς πού ὀνομάζεται «Παραβολή τοῦ ἀσώτου». Εἶναι μία ἱστορία γιά ἕναν Πατέρα καί δύο υἱούς, ἡ ὁποία συμπεριλαμβάνει ὀλόκληρο τό δράμα τῆς ἀνθρωπότητας. Ἕνας Πατέρας ἔχει δύο υἱούς. Ὁ κάθε υἱός μέ τόν τρόπο του ἐπιλέγει νά βρεθεῖ μακριά ἀπό τόν πατέρα. Ὁ μικρός υἱός καταλαβαίνει τό λάθος του, μετανιώνει καί ἐπιστρέφει στήν πατρική ἀγκαλιά. Ὁ μέγανος ἐπιστρέφει στόν Πατέρα,

ἀλλά χωρίς ἀγάπη καί ἔτσι μένει μακριά ἀπό τή θαλπωρή τοῦ πατρικοῦ σπιτιοῦ γιά πάντα.

Θά μπορούσε νά ὀνομαστεῖ αὐτή ἡ ἡμέρα «Κυριακή τῶν δύο ἄσωτων». Μέ τήν πρώτη ματιά ἄσωτος θεωρεῖται ὁ μικρός γιός, πού φεύγει ἀπό τό πατρικό σπίτι καί ζεῖ στήν ἁμαρτία. Μέ πιά προσεκτική, ὅμως, μελέτη ἄσωτος εἶναι καί ὁ μέγας γιός, πού μένει στό σπίτι τοῦ Πατέρα, ἀλλά δέν ἀγαπάει οὔτε τόν Πατέρα οὔτε τόν ἀδελφό του. Ὁ ἕνας εἶναι ἄσωτος, διότι ζεῖ ἁμαρτωλή ζωή. Ὁ ἄλλος εἶναι ἄσωτος, διότι ζεῖ ἐνάρετη ζωή ἀλλά χωρίς ἀγάπη καί συγχωρητικότητα. Ὁ ἕνας ἔχει ἀπρόσεκτο χαρακτήρα. Ὁ ἄλλος ἔχει πέτρινη καί σκληρή καρδιά. Ὁ ἕνας εἶναι ἐπιπόλαιος, ὁ ἄλλος εἶναι ἀφιλόδοτος. Ὁ ἕνας διαγράφει τόν Πατέρα του φανερά. Ὁ ἄλλος ἀποδέχεται τόν Πατέρα του ἀπό δειλία καί συμφεροντολογικά. Ὁ ἕνας εἶναι ἄσωτος, πού τελικά σώζεται. Ὁ ἄλλος εἶναι ἄσωτος, πού τελικά καταστρέφεται. Ὁ μικρός ἀπαρνιέται τήν

ἀμαρτία μέ τή μετάνοια. Ὁ μέγας σκεπάζει τήν ἀμαρτία μέ τήν ὑποκρισία.

Ὁ Κύριος μᾶς λέγει αὐτή τήν πανέμορφη παραβολή, γιά νά μᾶς διδάξει τόν διπλό χαρακτήρα τῆς μετάνοιας. Ἡ Ἁγία Ἐκκλησία τοποθετεῖ αὐτό τό ἐξαιρετικό κείμενο σέ τούτη τήν ωραία περίοδο τοῦ Τριωδίου γιά νά μᾶς παροτρύνει στή μετάνοια. Μᾶς καλεῖ σέ μία μετάνοια ὅπως τή θέλει ὁ Θεός καί ὄχι ὅπως συνήθως τήν ἔχουμε στό μυαλό μας. Σύμφωνα μέ τόν Χριστό ἡ μετάνοια ἔχει διπλή κατεύθυνση. Ἡ μετάνοια εἶναι ἡ ζωή τῆς ἐπανεύρεσης τοῦ Θεοῦ. Εἶναι ἡ πορεία τῆς ἐπανένωσης τοῦ ἀνθρώπου μέ τόν Θεό. Μόνο πού αὐτή ἡ συνάντηση ἀνθρώπου καί Θεοῦ γίνεται μέ δύο τρόπους.

Ὁ πρῶτος τρόπος εἶναι αὐτός πού παρουσιάζεται μέ τόν μικρό υἱό τῆς παραβολῆς. Ὁ ἄνθρωπος παίρνει τά χαρίσματα καί τήν πνευματική περιουσία ἀπό τόν Δημιουργό του καί, βιώνοντας τήν ὕβρη, ἀπομακρύνεται ἀπ' Αὐτόν. Ἀποκόπτεται ἀπό τήν πατρική ἀγάπη. Ὁ Θεός

μένει μέσα του μόνον ως άμυδρή ανάμνηση. Ο παραστρατημένος άνθρωπος ζει κατά τό δικό του θέλημα, κατά τίς έπιθυμίες του, κατά τά πάθη, τά λάθη και τίς πτώσεις του όλη τή ζωή τής άμαρτίας. Η ζωή του γίνεται ένα δράμα. Ήθελε νά βρει τή χαρά, αλλά βρήκε τή θλίψη. Ήθελε νά ζήσει στήν έλευθερία, αλλά βιώνει τόν έσχατο έξευτελισμό τής εξάρτησης από τίς όρέξεις τών χοίρων. Ήθελε νά πετάξει στούς αιθέρες τής φιλαρέσκειας, αλλά βούτηξε στή βρωμερή λάσπη τοῦ χοιροστασίου. Για τόν άνθρωπο αυτό ή κοινωνία, ό κόσμος και ή ζωή γίνονται ένα άπέραντο χοιροστάσιο. Η βρωμιά και ή μοναξιά είναι τά αναμενόμενα άποτελέσματα τής αποξένωσης από τόν Θεό. Η κατάσταση όμως δέν είναι άδιόρθωτη. Όταν ό άνθρωπος καταλάβει τήν άρχοντική του καταγωγή και νοσταλγήσει τήν ευδαιμονία από τήν όποία δραπέτευσε, τότε σιχαίνεται τήν κατάντια του. Θυμάται τήν άγάπη τοῦ Θεοῦ. Ζητάει συγχώρεση. Παίρνει τόν δρόμο τής έπιστροφής. Ρίχνεται στήν πατρική άγκαλιά, πού πάντοτε τόν

περιμένει. Ἀπολαμβάνει τήν εὐωχία τοῦ πανηγυριοῦ, πού ὀργανώνεται ἀπό τόν Θεό γιά τήν ἐπιστροφή του.

Αὐτός εἶναι ὁ πρῶτος τρόπος τῆς μετάνοιας. Εἶναι ἡ φανερό μετάνοια. Εἶναι ἡ μετάνοια ὡς ἀποστροφή τῆς ἀμαρτίας, ὡς ἄρνηση τῆς πτώσης, ὡς ἀγώνας διόρθωσης καί ἐπιστροφῆς στήν ἀρχαία ὁμορφιά.

Ἐπίσης ὁ δεύτερος τρόπος τῆς μετάνοιας ἔχει νά κάνει μέ τήν περίπτωση τοῦ μεγάλου ἀδελφοῦ. Ὁ μέγας γιός τοῦ Πατέρα φαίνεται ὅτι εἶναι ἐνάρετος καί συνετός. Ζεῖ κοντά στόν Πατέρα καί ἐφαρμόζει μέ προσοχή ὅλο τό πατρικό θέλημα. Εἶναι ἐργατικός, ἠθικός, μετρημένος, ὑπάκουος. Εἶναι ὅμως ψεύτης καί ὑποκριτής. Ὅλες οἱ ἀρετές πού καλλιεργεῖ δέν εἶναι αὐθεντικές. Πίσω ἀπό τήν ἄψογη συμπεριφορά κρύβεται ἀντιπάθεια καί μίσος, ζήλεια καί ἀνεκπλήρωτες ἐπιθυμίες, συμπλέγματα καί ἀμέτρητα ἀπωθημένα. Ἡ κακή του ποιότητα ἐκδηλώνεται ὅταν καλεῖται νά ἀποδεχθεῖ τήν

ἐπιστροφή τοῦ μικροῦ του ἀδελφοῦ στήν πατρική οἰκία. Ἐκεῖ ἐπιδεικνύει μία ἐκπληκτική μικροπρέπεια. Δείχνει πώς ἡ καρδιά του εἶναι πολύ στενή, πολύ μικρή. Δέν χωράει κανέναν ἄλλο ἐκτός ἀπό τόν ἑαυτό του. Δέν συν-χωράει οὔτε τόν μετανιωμένο ἀδελφό του οὔτε τόν γεμάτο ἀγάπη Πατέρα του. Ἔτσι, ἐνῶ ἦταν πάντοτε στό σπίτι, τελικά τό χάνει. Ἐνῶ ἦταν πάντοτε κοντά στόν Πατέρα, τελικά Τόν ἀπαρνιέται. Ἡ ἐπιστροφή στό σπίτι δέν εἶναι κίνηση ἔνωσης ἀλλά πράξη τραγικοῦ χωρισμοῦ. Ἡ περίπτωσή του μᾶς δείχνει πώς δέν εἶναι ἀρκετό νά γυρίζουμε πίσω στόν Θεό, ἄν δέν ἀνοίγουμε τήν καρδιά μας καί στούς ἀδελφούς μας, καθώς τούς βλέπουμε νά γυρίζουν κι ἐκεῖνοι πίσω στόν κοινό Πατέρα. Ἡ ἐπιστροφή στόν Πατέρα δικαιώνεται, ὅταν συναποδεχόμαστε καί τήν ἐπιστροφή ὅλων τῶν ἄλλων στήν κοινή οἰκογένεια τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀκούσαμε σήμερα τόν Χριστό νά μᾶς λέγει: «...ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς». Αὐτοί οἱ δύο

υιοί εκπροσωποῦν ὅλες τίς κατηγορίες τῶν ἀνθρώπων. Ἐκπροσωποῦν ὅλους τούς ἁμαρτωλούς πού ἐπιστρέφουν στόν Πατέρα. Αυτό γίνεται μέ δύο τρόπους. Ὁ πρῶτος εἶναι ἡ ἄρνηση καί ἀποστροφή τῆς ἁμαρτίας. Ὁ δεύτερος εἶναι τό ἀγκάλιασμα καί ἡ ἀποδοχή τοῦ συναμαρτωλοῦ. Δέν ὑπάρχει ἐπιστροφή στόν Πατέρα χωρίς ἄρνηση τῆς ἁμαρτίας, ὅπως δέν ὑπάρχει ἐπιστροφή στόν Πατέρα χωρίς ἀποδοχή τοῦ ἀδελφοῦ. Δέν ὠφελεῖ νά διορθώνουμε τά λάθη μας, ἐάν δέν ἀποδεχόμαστε καί τούς ἀδελφούς μας. Μαζί τους κάνουμε τήν κοινή διαδρομή πρὸς τήν πατρική ἀγκαλιά. Ἐάν ἀποστραφοῦμε τούς ἀδελφούς μας, τότε θά ἀποξενωθοῦμε καί ἀπό τήν ἀπέραντη ἀγάπη τοῦ Πατέρα μας. Ὅποιος διαγράφει τόν ἀδελφό του, διαγράφει καί τόν Θεό του. Ἡ ἀγάπη πρὸς τόν Θεό καί πρὸς τόν συναμαρτωλό ἀδελφό θά μᾶς βάλει στό δείπνο τοῦ Παραδείσου καί στήν εὐωχία τῆς αἰωνιότητος, πού προετοιμάστηκε γιά ὅλους. Ἀμήν.